

Brussel wordt ook voor sportvissers steeds belangrijker.

Sportvissers gaan Europees

TEKST
Gert-Jan Buijs

FOTOGRAFIE
Sander Boer, Jelger Herder,
Shutterstock en
Sportvisserij Nederland

Waar Sportvisserij Nederland op nationaal niveau de sportvissersbelangen behartigt, doet de European Anglers Alliance (EAA) dat in Europees verband.

De sportvisserij timmert hard aan de weg, zegt Fred Bloot, president van de EAA en adjunct-directeur bij SVN.

Met betrekking tot de aalscholver neemt Sportvisserij Nederland binnen de EAA een genuanceerd standpunt in.

In Nederland heeft de sportvisserij als sector de afgelopen decennia een enorme emancipatieslag gemaakt. Anno 2017 kan er zo op het oog niemand om de sportvisserij heen. Sportvisserij Nederland, haar federaties en de hengelsportverenigingen zijn geziene partners bij natuurbeschermingsorganisaties, waterschappen en overheden als het gaat om een duurzaam en ecologisch beheer en gebruik van onze (vis)wateren. Via Water Natuurlijk praten sportvissers mee in de waterschapsbesturen en in Den Haag is vrijwel geen Tweede Kamerlid te vinden dat het electorale belang van bijna twee miljoen sportvissers niet onderkent.

Moderne en volwassen sector

Wie dit allemaal op een rijtje zet mag concluderen dat de Nederlandse sportvisserij de zaakjes op nationale schaal best goed voor elkaar heeft, vindt Bloot. "Als je kijkt naar wat wij allemaal doen, zijn wij een verdraaid moderne, volwassen sector. Dat willen wij in Europa ook zijn. We moeten bij de Europese Visserijcommissie laten zien dat we meer zijn dan de internationale hengelbond."

Het grote doel van Bloot als EAA-president is te komen tot een volwaardige positie binnen het gemeenschappelijk

visserijbeleid. "Zodat wij daar ook als hengelsportsector vertegenwoordigd zijn en niet alleen maar de beroepsvisserij. Nu hebben we als sportvisserij geen rechten maar wel een hoop plichten. Er wordt bij het vismanagement te weinig rekening gehouden met de sportvisser. Als het visbestand wordt verdeeld, wordt de sportvisserij er alleen maar in negatieve zin genoemd." Het is vooral op dit vlak dat Bloot in Nederland nog vaak tegen een muur op loopt. "In Nederland heerst nog echt het oude calvinistische denken; eerst het beroep en dan pas de sportvisserij. Veel Kamerleden hebben nog het idee van 'ach, sportvissen dat doe je voor de lol'. Die hebben nog het idyllische beeld voor zich van de hardwerkende beroepsvisser in zijn gele oliepak. Vergeten wordt dat de sportvisserij qua maatschappelijk belang en omzet veel meer waard is dan de opbrengst van de beroepsvisserij."

In veel EU-landen wordt volgens Bloot het economisch en het maatschappelijke belang van de sportvisserij door de overheid wél op waarde geschat. In Ierland hebben ze allang door wat het economische belang van de sportvisserij is. "Daar stimuleert de overheid actief de sportvisserij. In Engeland bijvoorbeeld wordt sportvissen met succes ingezet als middel om kwetsbare jongeren uit

de criminaliteit te krijgen of te houden. Dat is daar echt een succesverhaal. Denemarken scoort met z'n zeeforel- en toerismeproject en in Noorwegen deelt koning Harald hengels uit aan jongeren."

Sociaal economische waarde

Bloot hoopt dat in zijn eigen land ook eens puur naar de sociaal-economische waarde wordt gekeken. "Kijk naar de zeebaars. Die wordt zwaar overbevist. Het zeebaarsbestand zou anders moeten worden verdeeld, waarbij de sportvisserij het primaat krijgt. Een kleinschalige beroepsvisserij zou daar dan goed naast kunnen bestaan. Nu gaat alles naar de beroepsvisserij en daarmee gaan we voorbij aan het feit dat de sportvisserij een veel grotere economische en sociale bijdrage aan de kustgemeenschappen levert." ▶

European Anglers Alliance

Zeebaars vormt een belangrijk dossier voor de EAA.

Bloot loopt naar de computer in zijn werkkamer in het kantoor van Sportvisserij Nederland in Bilthoven. “Kijk even hier even naar.” Hij draait een promotiefilmpje van de EAA over de alarmerende situatie waarin de zeebaars verkeerd. Daar word je niet vrolijk van. Ongecontroleerde beroepsvisserij, slechte milieuomstandigheden, jonge vis die al dood is voordat hij aan paaien toekomt, zelfs het vissen op concentraties paaiende zeebaarzen. Anno 2017 wordt driekwart van alle zeebaarzen commercieel weggevangen. Om iets van herstel te waarborgen zou je eigenlijk niet op zeebaars moeten vissen, maar de vangst is nog altijd drie keer zo hoog als gewenst. Het hele beheer is afgestemd op de vraag van commerciële visserij. Volgens een Engels onafhankelijk onderzoek levert een ton zeebaars 40.000 euro op en nog net niet één fte. Diezelfde ton zeebaars zou als sportvis drie miljoen euro opleveren en 34 banen. En veel van die zeebaarzen zouden nog worden teruggezet ook. Daarmee is zeebaars als sportvis pakweg veertig keer meer waard dan als filetje bij de visboer.” De EAA pleit er dus voor om het zeebaarsbestand te herverdelen. Op basis van economische, milieu- en sociale criteria in plaats van puur op kilo's visvlees. Voordelen: de gedecimeerde zeebaarsstand zou herstellen, wat goed is voor het milieu, de sportvis-

serij en zelfs de beroepsvisserij. En de welvaart in de kustprovincies zou er een flinke opsteker van krijgen. In Ierland levert de sportvisserij op zeebaars 52 miljoen euro op. Als we aan de andere kant van de grote plas kijken; Striped bass, de Amerikaanse tegenhanger van onze zeebaars, brengt als sportvis in de VS het astronomische bedrag van 6,5 miljard dollar op, let wel: op jaarbasis!”

Europa loopt voorop

“Ook in Brussel zijn ze op het beleidsmatige vlak al veel verder dan wij in Nederland. Het Europarlement wil inmiddels weten wat de sociaal-economische betekenis is van de hengelsport. Het is nu aan ons om voor voldoende data te zorgen; wat levert de hengelsport op? Hoeveel vissers boeken ook een overnachting? Wat besteden ze in de hengelsportwinkel? Hoeveel tanken ze? Enzovoort. Het Europarlement wil ook weten hoeveel vis de hengelsport wegvangt. Het ontbreken van voldoende data is zeker nog een aandachtspunt. Maar in Europa hebben ze in ieder geval geen last van het romantische beeld van een ambachtelijke beroepsvisser.” Gevraagd naar man en paard wil Bloot best aangeven in welke politieke hoek hij de meeste weerstand ondervindt. “Met name bij de conservatieve, behoudende partijen. Als je érgens het oude denken tegenkomt dan is het daar. Die hebben nog echt die conservatieve

inslag. We zien het ook in Noord-Duitsland. Boeren en vissen, dat is het échte werk. Maar de sportvisserij is gewoon business en is bovendien heel belangrijk in het sociaal, maatschappelijk domein. Bij de progressieve partijen zie je dat omdenken veel meer.”

Bastion

Een ander bastion van het oude denken is volgens Bloot het ministerie van Economische Zaken (EZ). “Van een overheid zou je eigenlijk een proactieve visserijvisie voor de lange termijn én gericht op duurzaamheid verwachten, maar bij EZ heb ik af en toe de indruk dat ik aan een dood paard sta te trekken. Over het ministerie van Infrastructuur en Milieu daarentegen kan ik alleen maar zeggen dat het daarmee uitstekend samenwerken is.” Omdat hij in eigen land bij EZ niet echt een voet aan de grond krijgt, hoopt Bloot dat hij via een Brusselse EU-bocht alsnog het gewenste visserijbeleid erdoor te krijgen. Uiteraard is het werkveld van Fred Bloot veel breder. Er zijn vele onderwerpen die Europese aandacht vereisen. Behalve overbevissing zijn er topics als watervervuiling, waterkracht, de vele barrières voor vissen, de aalscholverproblematiek en de blauwvintonijn. “Vissen houden zich niet aan landsgrenzen. De EU is niet van het opleggen van één beleid. Er worden richtlijnen

gegeven waarbinnen de nationale overheden kunnen laveren." Dat is ook wel nodig want uiteraard zijn er tussen de onderlinge EU-landen grote culturele maar ook landschappelijke verschillen. "Een Noor begrijpt ons Nederlanders niet. Als wij gaan vissen, vissen wij een hele dag en nemen we hooguit twee vissen mee naar huis. Een Noor gaat hooguit een half uur vissen en neemt er twee mee. En van een Duitser begrijpt hij niet dat hij een dag vist en alles meeneemt. Catch and release is in Duitsland verboden." Zo schromen ze er in sommige landen niet voor om die lastige aalscholvers gewoon af te schieten. Europees gezien is daar dus best draagvlak voor maar Bloot wil daar niet aan. "Of sportvissers het leuk vinden of niet, aalscholvers zijn inheemse vogels die hier dus gewoon thuishoren. Ze eten vis en hebben invloed op de visstand maar dat geldt ook voor andere visetende vogels zoals futen. Wel kunnen aalscholvers op kunstmatige visvijvers veel schade aanrichten maar dat kun je die beesten niet kwalijk nemen. Wij hebben als Sportvisserij Nederland fel geageerd tegen het Actief Biologisch Beheer; het wegvangen van brasem en karper om het water helder te krijgen. Dan moeten we ook geen aalscholvers willen afschieten. Wat je wel moet doen is het huis van de vis aanpassen, zodat er meer schuilplaatsen voor vis ontstaan. Ik wil geen vertegenwoordiger zijn van een sector die beesten uitmoordt voor zijn sport. Misschien zijn we daar weer wel onze tijd in vooruit." Er is nog een aspect waar Nederland

De sportvisserij spreekt jong en oud aan en is van groot sociaal-maatschappelijk belang.

Fred Bloot in actie tijdens een EU-hoorzitting over zeebaars.

prat op mag gaan. "Er zijn maar weinig landen waar de sportvisserij zo goed georganiseerd is als bij ons. Wij hebben een compleet kantoor met zo'n 45 werknemers en circa vijftig man in de regio. Dat is uniek in Europa kan ik je zeggen".

Haringvlietdam

Met name vanuit Duitsland krijgt hij regelmatig de vraag waarom de Haringvlietdam nog altijd niet op een kier staat, zoals was afgesproken. Bloot is daar een groot voorstander van. "De natuurlijke angst om de zee toe te laten is een sentiment dat nog duidelijk in Nederland aanwezig is. Maar gelukkig gaat de dam in 2018 eindelijk op een kier. Vanuit Duitsland worden wij ook gewezen op de nettenvisserij voor onze kust. Want de zalmen die zij met veel

pijn en moeite proberen te herintroduceren liggen bij ons op de markt. Wij kunnen dan de regering vragen de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit erop te zetten. Maar bij gebrek aan middelen waren de Duitsers genoodzaakt om een brief naar de eurocommissaris voor visserij te sturen. Dan moet het maar via Europa." Vislood is ook een onderwerp wat de aandacht heeft. Lood is een zwaar metaal dat niet het milieu thuishoort. Volgens Bloot is de EAA met betrekking tot het loodprobleem pro-actief bezig. "We gaan niet wachten tot er een welles-nietes-discussie ontstaat. Dat ligt er over duizend jaar nog. Het moet niet kunnen dat ze dat dan vinden omdat Fred Bloot ooit een stuk lood heeft verloren." De 59-jarige Bloot is inmiddels bijna vier jaar president van de European Anglers Alliance. Wat zijn zijn wensen voor de toekomst? "Als ik stop bij de EAA wil ik dat ik een jonge, platte, moderne organisatie achterlaat. En de sportvisserij moet dan een volwaardige positie in het Europese visserijbeleid hebben."

Cultuurverschillen

Het manoeuvreren in de Brusselse burelen vraagt trouwens behoorlijk wat van een pleitbezorger van de sportvisserij. "In Den Haag zijn de politici redelijk toegankelijk. In Brussel is dat met Europarlementariërs wat ingewikkelder. Je hebt te maken met cultuur- en taalverschillen. Dat maakt het interessanter maar ook gecompliceerder. En het lobbyen voor de hengelsport brengt ook prettige zaken met zich mee. Tijdens een goed etentje worden de beste deals gemaakt," lacht Bloot.